

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. René Fischera a soudkyň Mgr. Halky Hovorkové a JUDr. Ladislavy Mentbergerové ve věci

oprávněné: **T. Š.**, narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem Mgr. Liborem Zbořilem
sídlem Mlýnská 22/4, 160 00 Praha 6

proti
povinnému: **F. Š.**, narozený dne xxx
bytem xxx

za účasti
manželky povinného: **P. Š.**, narozená dne xxx
bytem xxx

pro vymožení peněžité pohledávky ve výši 122 000 Kč (dlužné výživné od 1. 1. 2012 do 31. 1. 2017) a pro běžné výživné ve výši 3 000 Kč měsíčně od 1. 2. 2017, k odvolání povinného a manželky povinného proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 23. 11. 2017, č. j. 64 EXE 706/2017 – 23,

takto:

- I. Usnesení soudu I. stupně **se potvrzuje.**
- II. Odvolání povinného **se odmítá.**

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl soud I. stupně o tom, že návrh manželky povinného na částečné zastavení exekuce, jejímž provedením byl pověřen Obvodním soudem pro Prahu 4 dne 6. 4. 2017, č. j. 64 EXE 706/2017 - 19, soudní exekutor JUDr. Juraj Podkonický Ph.D., Exekutorský úřad Praha 5, co do exekučního příkazu prodejem movitých věcí ze dne 30. 5. 2017, č. j. 067 EX 4645/17 - 19, a co do movité věci – vozidlo: OPEL CORSA 1.4 S-D, VIN: XXX, RZ: xxx, r. v. 2011, barva: černá-metal, sepsané dne 30. 5. 2017, se zamítá.
2. Rozhodnutí odůvodnil tím, že manželka povinného u soudního exekutora JUDr. Juraje Podkonického Ph.D., Exekutorský úřad Praha 5 (dále jen „soudní exekutor“), který byl soudem I. stupně pod č. j. 64 EXE 706/2017 - 19 pověřen vedením exekuce na majetek povinného podle vykonatelného exekučního titulu, který vydal Obvodní soud pro Prahu 4 dne 17. 2. 2011, č. j. 0 P 295/2003-56, k uspokojení peněžité pohledávky ve výši 122 000 Kč (dlužné výživné od 1. 1. 2012 do 31. 1. 2017) a pro běžné výživné ve výši 3 000 Kč měsíčně od 1. 2. 2017 splatné vždy do každého 15. dne v měsíci předem, podala návrh na částečné zastavení exekuce ze dne 11. 9. 2017 s tím, že automobil byl sice pořízen za dobu trvání manželství v roce 2013, potřebuje ho ale pro svoji potřebu. Autem odváží dceru do školky, k lékaři, po ukončení mateřské dovolené v prosinci 2017 bude automobil využívat k dojíždění do zaměstnání. Soudní exekutor návrhu nevyhověl a předložil ho 13. 11. 2017 soudu I. stupně.
3. Soud I. stupně s odkazem na ustanovení § 52 odst. 1, § 55 zákona č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/, dále jen „ex. ř.“ ve spojení s § 268 odst. 1 písm.

Shodu s prvopisem potvrzuje D. B.

d) odst. 4 a § 322 zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále též jen „o. s. ř.“) a judikaturu Nejvyššího soudu ČR, kterou označil, uzavřel, že důvod pro zastavení exekuce naplněn není. Maje na zřeteli, že automobil je pro manželku povinného důležitý při obstarávání každodenních záležitostí, dovedl, že tato skutečnost nemůže jít k tíži oprávněné, když automobil v daném případě není věcí, které je nezbytně třeba k uspokojování potřeb a plnění pracovních úkolů. Prodejem automobilu, který je ve společném jmění manželů, nedojde k faktickému znemožnění činností obvykle vykonávaných rodinou povinného, pouze ke ztížení situace, která může být řešena např. použitím městské hromadné dopravy, když činnosti jako odvoz dítěte do školky nebo návštěva lékaře lze vykonávat bez újmy i tímto způsobem. Uzavřel, že nelze upřednostňovat ochranu dlužníka před ochranou věřitele v situaci, kdy povinný nevyvíjí dlouhodobě téměř žádnou snahu ke splnění své povinnosti a současně je ve společném jmění manželů majetek, kterým je možno uspokojit pohledávku oprávněné. Automobil je movitou věcí, která může být postrádána, aniž by tím došlo ke snížení lidské důstojnosti nebo ke znemožnění uspokojování základních potřeb povinného a jeho rodiny.

4. Proti usnesení podali včasné a přípustné odvolání manželka povinného a povinný. Odvolání ze dne 19. 12. 2017 nebylo nijak odůvodněno a k výzvě soudu ho doplnila pouze manželka povinného.
5. Manželka povinného odůvodnila odvolání s poukazem na ustanovení § 205 odst. 2 písm. b), c), d), e), f) a g) o. s. ř. Namítla, že rozhodnutí není správné, když se jí podařilo prokázat, že osobní vozidlo je jejím výlučným majetkem, který nelze postihnout exekucí, která směřuje vůči manželovi. Navíc se jedná o závazek, který vznikl před manželstvím ani tento závazek nemůže zasahovat do jejich majetkových hodnot. V řízení pak nebyl proveden žádný důkaz, který by prokázal, že předmětný osobní automobil je společným majetkem povinného a manželky povinného. Odvolacímu soudu navrhla, aby napadený „rozsudek“ zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí.
6. Oprávněná se k odvolání manželky povinného nevyjádřila.
7. Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř., aniž nařizoval jednání (§ 254 odst. 8 o. s. ř.), a odvolání manželky povinného neshledal opodstatněným.
8. Podle ust. § 36 odst. 2 ex. ř. účastníkem exekučního řízení je také manžel povinného, je-li exekucí postihován jeho majetek nebo majetek ve společném jmění manželů.
9. Soud I. stupně správně citoval § 52 odst. 1 ex. ř., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro exekuční řízení přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu.
10. Dle § 268 odst. 1 o. s. ř. bude výkon rozhodnutí zastaven, jestliže a) byl nařízen, ačkoli se rozhodnutí dosud nestalo vykonatelným; b) rozhodnutí, které je podkladem výkonu, bylo po nařízení výkonu zrušeno nebo se stalo neúčinným; c) zastavení výkonu rozhodnutí navrhl ten, kdo navrhl jeho nařízení; d) *výkon rozhodnutí postihuje věci, které jsou z něho podle § 321 a 322 vyloučeny nebo majetek, ze kterého nelze vymáhanou pohledávku uspokojit*; e) průběh výkonu rozhodnutí ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů; f) bylo pravomocně rozhodnuto, že výkon rozhodnutí postihuje majetek, k němuž má někdo právo nepřipouštějící výkon rozhodnutí (§ 267); g) po vydání rozhodnutí zaniklo právo jím přiznané, ledaže byl tento výkon rozhodnutí již proveden; bylo-li právo přiznáno rozsudkem pro zmeškání, bude výkon rozhodnutí zastaven i tehdy, jestliže právo zaniklo před vydáním tohoto rozsudku; h) výkon rozhodnutí je nepřipustný, protože je tu jiný důvod, pro který rozhodnutí nelze vykonat.

11. Podle § 321 o. s. ř. výkonem rozhodnutí nemohou být postiženy věci, jejichž prodej je podle zvláštních předpisů zakázán, nebo které podle zvláštních předpisů výkonu rozhodnutí nepodléhají.
12. Podle § 322 o. s. ř. z věcí, které jsou ve vlastnictví povinného nebo ve společném jmění povinného a jeho manžela, se nemůže týkat výkon rozhodnutí těch, které povinný *nezbytně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů, jakož i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s dobrými mravy a jejichž počet a hodnota odpovídá obvyklým majetkovým poměrům* (odst. 1) Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny *zejména* tyto věci ve vlastnictví povinného nebo ve společném jmění povinného a jeho manžela: a) běžné oděvní součásti, včetně prádla a obuvi, b) obvyklé vybavení domácnosti, zejména lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vařič, pračka, vytápěcí těleso, palivo, příkrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti, c) studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky, d) snubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy, e) zdravotnické potřeby a jiné věci, které povinný nebo člen jeho domácnosti potřebuje vzhledem ke své nemoci nebo tělesné vadě, f) hotové peníze do částky odpovídající dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu, g) zvířata, u nichž hospodářský efekt není hlavním účelem chovu a která slouží člověku jako jeho společník (odst. 2). Je-li povinný podnikatelem, nemůže se výkon rozhodnutí týkat těch věcí z jeho vlastnictví, které nezbytně nutně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti; to neplatí, vázne-li na těchto věcech zástavní právo a jde-li o vymožení pohledávky oprávněného, která je tímto zástavním právem zajištěna (odst. 3). Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny technické prostředky, na nichž se podle zvláštního právního předpisu vede evidence investičních nástrojů nebo se uchovávají dokumenty týkající se údajů v této evidenci, a dále technické prostředky sloužící k poskytování údajů o vlastnicích investičních nástrojů podle zvláštního právního předpisu (odst. 4). Z výkonu rozhodnutí jsou vyloučeny věci, které povinný nabyt jako substituční jmění. To neplatí, má-li povinný právo s věcí volně nakládat nebo jde-li o výkon rozhodnutí, kterým jsou vymáhány zůstavitelovy dluhy nebo dluhy související s nutnou správou věcí nabytých jako substituční jmění (odst. 6). Ustanovení odstavců 1 a 4 platí též na věci, jejichž je povinný spoluvlastníkem (odst. 7). Odstavce 1 až 6 se na návrh oprávněného nepoužijí, jde-li o věci, které povinný, který úmyslným trestným činem způsobil škodu, nabyt z majetkového prospěchu získaného tímto trestným činem, je-li oprávněným poškozený z tohoto trestného činu. V usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí soud podle tvrzení oprávněného uvede věci, na které se podle věty první nepoužijí odstavce 1 až 6 (odst. 8).
13. Jak je z obsahu exekučního spisu zřejmé, soudní exekutor přistoupil k mobiliární exekuci (zde srov. § 58 odst. 2 písm. c) ex. ř. ve spojení s exekučním příkazem prodejem movitých věcí povinného ze dne 30. 5. 2017, č. j. 067 EX 4645/17 - 19).
14. Odvolací soud předně souhlasí se správnou úvahou exekučního soudu I. stupně, že není dán v žádném případě důvod k zastavení exekuce podle výše citovaného ustanovení § 268 odst. 1 písm. d) o. s. ř. za použití § 55 ex. ř. Manželka povinného sice v rámci učiněného návrhu na částečné zastavení exekuce podaného ústně u soudního exekutora dne 11. 9. 2017 tvrdila, že exekuoovaný automobil zn. OPEL CORSA 1.4 S-D, VIN: XXX, RZ: xxx, r. v. 2011, barva: černá-metal (dále je „exekuoovaný automobil“) byl sice pořízen za trvání manželství, avšak potřebuje jej pro vlastní potřebu - odvoz dcerky do školky, k lékaři a po skončení mateřské dovolené v 12/2017 na dojíždění do zaměstnání. Nejde tedy o věc, jež je z exekuce objektivně vyloučena z důvodu, že by to zakazoval zvláštní právní předpis (§ 321 o. s. ř.) a nejde ani o věc, na níž doléhá výluka ust. § 322 o. s. ř. za použití § 52 odst. 1 ex. ř., tedy že by povinný či manželka povinného automobil potřebovala nezbytně k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny

nebo k plnění svých pracovních úkolů, jakož i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s morálními pravidly. Zákon totiž zjednáva ochranu jen těm věcem (zde posuzováno v režimu majetku ve společném jmění manželů), které povinný nezbytně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů. Ačkoliv k aktuálním běžným standardům rodiny dosud připadalo dojíždění manželky povinného s dcerou do školky, k lékaři, na nákupy, návštěvy apod., jedná se o způsob přepravy osob rodinných příslušníků povinného, který je zbytečný, nahraditelný jiným způsobem přepravy, ať již formou pěší či prostřednictvím dostatečně komfortní městské hromadné dopravy. Rozšiřování tohoto zákonného omezení např. na pouhou potřebu (nikoli nezbytnost) nebo na jiné než hmotné potřeby (např. kulturní, společenské) by bylo v rozporu s nadřazeným principem výkonu rozhodnutí, totiž s principem efektivit, kdy *na první místo je třeba řadit zájem oprávněného* (srov. DRÁPAL, Ljubomír, BUREŠ, Jaroslav a kol. Občanský soudní řád II. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, ISBN 978-807400-107-9).

15. Uvedený závěr vyjadřuje Nejvyšší soud ČR v odůvodnění usnesení ze dne 19. 7. 2006, sp. zn. 20 Cdo 509/2006, kde uvedl: „Ačkoli ustanovení § 322 o. s. ř. vyjadřuje princip ochrany povinného v exekučním řízení, nelze ztratit ze zřetele, že tato ochrana je limitována tím, o co v tomto řízení především jde, totiž vymoci (a nikoli naopak) plnění, jež bylo povinnému uloženo exekučním titulem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 2. 2004, sp. zn. 20 Cdo 180/2003, uveřejněné v Soudní judikatuře č. 3, ročník 2004, pod č. 62). Ustanovení § 322 o. s. ř. je proto třeba vykládat restriktivně a podřadit pod něj pouze věci, které povinný nemůže postrádat, aniž by tím byla snížena jeho lidská důstojnost.“
16. Za popsané situace tedy odvolací soud neshledal předpoklady pro částečné zastavení exekuce podle § 52 odst. ex. ř. ve spojení s § 268 odst. 1 písm. d) a odst. 4 o. s. ř. za použití § 55 ex. ř. Napadené usnesení soudu I. stupně proto k odvolání manželky povinného jako věcně správné podle § 219 o. s. ř. potvrdil ve výroku I. tohoto usnesení.
17. Pokud jde o odvolání povinného, odvolací soud, aniž k tomu bylo třeba nařizovat jednání /§ 214 odst. 2 písm. a) o. s. ř. ve spojení s § 55c odst. 5 ex. ř./, zjistil, že nezbývá než odvolání povinného odmítnout.
18. Povinný, který podal odvolání toliko blanketní formou, přes výzvu soudu I. stupně učiněnou usnesením ze dne 5. 3. 2018 č. j. 64 EXE 706/2017 – 45, doručenou fikcí dne 26. 3. 2018 podle § 49 odst. 4 o. s. ř., obsahující procesní poučení o následcích nesplnění výzvy, odvolání nedoplnil.
19. Zákonné obsahové náležitosti odvolání jsou upraveny mimo jiné v § 205 o. s. ř., jehož znění soud I. stupně žalobci sdělil v citovaném usnesení, proto není třeba je znovu reprodukovat. Výzva k odstranění vad odvolání je namístě především tam, kde účastník jako laik vypracovává podání sám bez potřebných znalostí procesních předpisů. V dané věci však povinný neodstranil vady svého odvolání ani přes výzvu soudu, a to nejen ve lhůtě stanovené soudem I. stupně, nýbrž ani později do rozhodnutí odvolacího soudu.
20. Odvolání povinného tak není vůbec odůvodněno a vzhledem k tomu, že pro vady odvolání nelze v řízení pokračovat (není zřejmé, v jakém rozsahu je usnesení odvoláním napadeno, není uveden odvolací důvod ani odvolací návrh), nezbylo odvolacímu soudu než odvolání povinného v souladu s § 43 odst. 2 o. s. ř. za použití § 211 o. s. ř. odmítnout výrokem II. tohoto usnesení.
21. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud nerozhodoval, neboť o nich bude rozhodnuto soudním exekutorem v jeho exekučním příkazu (§§ 87 a 88 ex. ř.).
22. Odvolací soud upozorňuje, že pokud manželka povinného v odvolání zcela nově uvádí, že tu jsou důvody pro částečné zastavení exekuce prodejem předmětného exekuovaného automobilu z toho důvodu, že tento je v jejím výlučném majetku /viz. § 262b, 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. za

použití § 55 ex. ř./, pak bude na soudním exekutorovi, aby s odvoláním naložil podle jeho obsahu jako s /novým/ návrhem /manželky povinného/ na částečné zastavení exekuce a o něm rozhodl za souhlasu oprávněné buď sám, nebo takový návrh předložil k rozhodnutí exekučnímu soudu I. stupně (srov. § 55 odst. 4 ex. ř.). Jde-li o „sporné“ zastavení exekuce z důvodu § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. za použití § 55 ex. ř., zákon předpokládá, že při rozhodování o zastavení exekuce bude třeba vést před soudem dokazování. Dokazování se však provádí vždy při jednání (§ 122 odst. 1 o. s. ř.). Následně bude na manželce povinného, aby po odpovídajícím poučení ze strany soudu I. stupně (ust. § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř. ve spojení s ust. § 52 odst. 1 ex. ř.) konkretizovala svá dosud jen povšechná tvrzení, že exekuoovaný automobil je jejím výlučným majetkem a k prokázání svých tvrzení navrhla relevantní důkazy.

Poučení:

Proti výroku I. tohoto usnesení **lze** podat dovolání do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v I. stupni, a to za podmínek uvedených v § 237 o. s. ř.

Proti výroku II. tohoto usnesení **není** dovolání přípustné.

Praha 9. července 2018

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu